

<b>Aanvrager:</b>	<b>Architectuur Lokaal</b>
<b>Titel:</b>	<b>Kansen voor ontwerpopgaven in een veranderende samenleving</b>
<b>Gevraagd bedrag:</b>	<b>€ 1.659.470</b>

## NEGATIEF

### Inleiding en samenvatting

Architectuur Lokaal werd in 1993 opgericht vanuit het architectuurbeleid van het Rijk. Architectuur Lokaal is een onafhankelijke stichting die zich richt op het bieden van oplossingen voor ruimtelijke vraagstukken in Nederland. Dit doet de organisatie samen met architecten en andere ontwerpers. Maar ook met bijvoorbeeld de rijksoverheid, lokale overheden, instellingen, stichtingen, verenigingen, particuliere initiatiefnemers, bewonerscoöperaties en andere relevante partijen.

De organisatie vraagt een bedrag van € 1.659.469 aan binnen de Regeling Vierjarige Instellingssubsidie Creatieve Industrie. In de periode 2017-2020 wordt Architectuur Lokaal ondersteund vanuit de Deelregeling Meerjarige programma's van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Architectuur Lokaal richt zich op ruimtelijke vraagstukken met economische en maatschappelijke impact. Het belangrijkste ruimtelijke vraagstuk voor de toekomst is de toenemende complexiteit van ontwikkel-, ontwerp- en bouwprocessen. De instelling wil de bouwcultuur in Nederland verbeteren en versterken door opdrachtgevers te ondersteunen en door ontwerpkracht in te zetten. Overdracht van kennis en ervaring met goed opdrachtgeverschap kunnen leiden tot hoge ruimtelijke kwaliteit en omgevingskwaliteit met een lange levensduur. De kracht van het werk van Architectuur Lokaal schuilt in continue ontwikkeling van kennis: 'éducation permanente' is de kerndoelstelling van de organisatie.

Architectuur Lokaal onderscheidt zich in het bijzonder van andere organisaties in het werkkterrein door het ontwikkelen van systemen voor de architectuurdiscipline. Deze systeemontwikkeling resulteert onder meer in een database en in leidraden voor gezonde en transparante selecties van ontwerpers voor ruimtelijke opgaven. In 2017-2020 werkte de organisatie aan drie meerjarige programma's: 'Opdrachtgeverschap en Ontwerp', 'De kracht van kenniseilanden' en 'Steunpunt Architectuuropdrachten en Ontwerpwedstrijden'. Naast deze programma's voerde Architectuur Lokaal de afgelopen vier jaar uiteenlopende opdrachten uit voor publieke, private en particuliere partijen.

De komende jaren richt de organisatie zich op programma's op het gebied van kennis en informatie voor talentontwikkeling en professionalisering; instrumentontwikkeling voor opdrachtgevers en ontwerpkracht agenderen, bevorderen en initiëren bij grote maatschappelijke opgaven.

De stichting is gehuisvest in Amsterdam en daarmee binnen de stedelijke cultuurregio Metropoolregio Amsterdam. De organisatie realiseert tal van activiteiten over ruimtelijke opgaven voor en met bestuurders, ontwerpers, bewoners, instellingen en anderen in deze regio, en sluit aan bij de ambities van de Metropoolregio Amsterdam om zoveel mogelijk mensen te betrekken. Architectuur Lokaal onderhoudt nauwe contacten met verwante instellingen en partners in andere, vooral Europese, landen.

### Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie spreekt van een zeer professionele organisatie die landelijk een belangrijke rol en taak vervult. Ze onderschrijft het belang van de doelstelling en waar-

deert de inzet voor het culturele belang van bouwcultuur door Architectuur Lokaal. De commissie erkent dat de organisatie een onderscheidende positie inneemt. Er zijn weinig partijen die zich, als onafhankelijke stichting, richten op het lokale architectuurbeleid, de kwaliteit van de gebouwde omgeving op gemeentelijk niveau en de kwaliteit van het opdrachtgeverschap. Maar ondanks deze lovende woorden is de commissie niet overtuigd door de aanvraag. De commissie spreekt van een gedegen voorstel maar mist over de gehele breedte vernieuwing en ontwikkeling en vindt de bijdrage aan de culturele kant van het vakgebied onvoldoende sterk beschreven.

Architectuur Lokaal geeft aan te willen inzetten op groei, op gemengde financiering en voldoende risicoreserve. De eigen inkomsten die de instelling verwerft door het uitvoeren van opdrachten, moeten in 2021 sterk toenemen ten opzichte van 2019. Tegelijkertijd neemt ook de subsidiebehoefte fors toe. Het Stimuleringsfonds is de enige publieke subsidieverstrekker die is opgenomen in de begroting. De aanvrager heeft een voldoende solide financiële positie. Het vermogen om op korte en lange termijn aan verplichtingen te voldoen, alsook het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen, zijn momenteel op orde.

Gelet op de doelstellingen en criteria van de regeling is de commissie niet overtuigd van een plaats voor Architectuur Lokaal binnen de vierjarige ondersteuningsstructuur van het Stimuleringsfonds. Hoewel de commissie zoals gezegd de positie van Architectuur Lokaal onderscheidend vindt, noemt ze haar rol binnen het culturele veld beperkt en mist ze vernieuwing binnen de organisatiestructuur. De organisatie geeft zelf aan dat ze vanuit de cultuursector worden verwezen naar Economische Zaken en van daaruit weer terug. Dit verbaast de commissie niet. Architectuur Lokaal voert op haast structurele basis opdrachten uit waar overheden bij zijn betrokken. Het maken van instrumenten, de juiste reglementen, handleidingen en procedures acht de commissie van belang voor het veld, maar beschouwt ze niet in de eerste plaats als culturele, verdiepende activiteiten. De adviescommissie mist onder meer een artistieke visie op het vakgebied waardoor ze de kwaliteit van de programma's niet overtuigend vindt. Wat betreft het criterium participatie is de commissie eveneens kritisch. De organisatie richt zich specifiek op beleidsmakers en overheden en maakt volgens de commissie te kleine stappen om het draagvlak te verbreden en aan te sluiten bij een meer diverse, bredere doelgroep. Hoewel de organisatie middels een programma als 'Inclusiviteit. Waar ben je thuis?' culturele diversiteit in de ontwerpwereld wil agenderen, vindt de commissie dit vooralsnog een beperkte aanzet. De commissie noemt het aangevraagde bedrag bij het fonds hoog, en vindt deze beoogde groei niet in verhouding staan tot de bijdrage van de organisatie aan de culturele kant van haar taak.

Alles overziend is de commissie niet overtuigd van de mate waarin de instelling toonaangevend is binnen de Nederlandse ontwerpsector. Datzelfde geldt naar haar mening voor de internationale betekenis van Architectuur Lokaal. De commissie erkent het belang van Architectuur Lokaal voor het leggen van een verbinding tussen beleidsmakers en het architectuurveld, maar is van mening dat de instelling gelet op haar taak, vorm en functie niet in aanmerking komt voor ondersteuning in de regeling.

### **Advies van de commissie aan het bestuur**

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag niet te honoreren. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling onvoldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling Vierjarige Instellingssubsidie Creatieve Industrie.